



Umění propojuje světy – v Roztokách už zkoušíme výuku budoucnosti

Zatímco se připravují změny ve vzdělávacích programech na základních školách, v Roztokách už děti zažívají, jak může vypadat moderní a tvořivá škola. Na ZŠ Zdeňky Braunerové jsme propojili výuku přírodopisu a výtvarné výchovy v projektu „Až po uši – Umělci ve školách“. A výsledky dokazují, že to funguje.

Změna rámcových vzdělávacích programů, o které se nyní na úrovni ministerstva intenzivně pracuje, má přinést nové pojetí výuky – propojenější, smysluplnější a víc zaměřené na tvořivost. V praxi to ale není snadné. V Roztokách jsme se do toho už potřetí pustili naplno.

Na Základní škole Zdeňky Braunerové proběhl během podzimu třířázový program, který pod vedením certifikovaných lektorek Markéty Zabelové a Ivy Ščerbákové propojil přírodopis a výtvarnou výchovu. Projekt vznikl za podpory Města Roztoky, Impresariátu Anny Hřindové, ZŠZB, ve spolupráci s Roztočí a místní komunitou.

Od živočichů k umění – a zpět

V prvním workshopu se šestáci vydaly do světa živočichů. Děti se nejdřív rozehrály kontaktní hrou, pak se společně shromáždily u velkého malířského plátna na zemi. Inspirací jim byl pohyb, komunikace i strategie zvířat – od plazů po ptáky.

Pomocí netradičních nástrojů, vlastnoručně vyrobených štětců a mechanických „tvorů“ vznikala kolektivní experimentální malba, doprovázená živou zvukovou kulisou. Třída se proměnila v živý organismus, kde každý žák přispíval svou energií i nápadem.

„Nešlo o výkon, ale o prožitek,“ popisují lektorky. „O objevování, že tvorba může být cestou poznání, nikoli jen hodnocením výsledku.“

Na závěr si každý žák vylosoval téma své autorské knihy ze světa přírody – příběh, který pak dále rozvíjel.

Kniha přírodního dramatu

Druhý workshop přinesl zklidnění a soustředění. Děti si zvolily zvíře či přírodní příběh, který je zaujal – návrat lososů do rodných vod, delfíní hry s čtverzubci nebo tance včel.

Z papírové lepenky začala vznikat leporela – autorské knihy o přírodních dramatech, které propojují fakta, fantazii i výtvarnou zručnost. Každý žák si vytvořil storyboard, návrh kompozice a příběhu, a pustil se do práce.

V hodině panovala tichá soustředěnost i radost z tvoření. Děti zjišťovaly, že i vědecké poznání se dá vyjádřit poeticky a že příroda je sama o sobě umělecké dílo.

Ilustrace jako hra i experiment

Třetí část výuky navázala tam, kde to vše začalo – u experimentální malby. Děti využily techniky, které si vyzkoušely na začátku, a převedly je do ilustrací svých knih. Některé se zaměřily víc na obraz, jiné na text, ale každé leporelo bylo originálním autorským dílem.

V závěrečné reflexi děti sdílely, co je překvapilo, na co jsou hrdé a co by chtěly příště zkusit jinak.

„Chtěli jsme, aby si žáci odnesli zkušenost, že učení může být dobrodružství, a že i věda a umění spolu přirozeně souvisejí,“ říkají lektorky.

Škola, která už míří do budoucnosti

Proměna výuky, kterou Ministerstvo školství (MŠMT) připravuje, má do škol přinést víc propojení, tvořivosti a mezioborového myšlení. Roztocké školy ukazují, že to jde už teď – když se spojí ochota učitelů, energie dětí a nadšení odborníků a umělců.

Projekt „Až po uši – Umělci ve školách“ vede děti k citlivosti, spolupráci i odvaze přemýšlet jinak.

V Roztokách tak ukazuje, že budoucnost školy se může rodit i v obyčejných třídách – tam, kde se učí s chutí, zvědavostí a otevřenou myslí.
